

L'actualitat catalana

La recent teoria de Cambó que els homes que fan la Revolució no són els que la governen, és discutible. El que és indiscutible, però, és que no governen la revolució ni la post-revolució els seus enemics.

No tenim els homes tanta experiència en pràctiques revolucionàries que en poguem treure conseqüències científiques i deduir-ne principis. Al capdavall no cal prendre la política com una ciència, sinó com una art en la qual l'espontaneïtat i la inspiració intervenen per a dictar normes. El senyor Cambó, que vol actuar sempre de mestre, abans del 14 d'abril, alligonat per la revolució russa i francesa, volia esverar els republicans i la massa benestant amb tràgiques perspectives. Sembla que s'ha tranquil·litat avui i veu tan innocents i bons xicotets els revolucionaris, que la boca se li fa aigua i confia heterar-los.

Potser sí que les coses marxen una mica alentides; per a donar una sensació de seny i per a guanyar confiança, no s'apressen amb prou energia les mesures de justícia que reclamava el poble i prometien els directors. No es pot culpar d'això els polítics catalans entrebancats per una qüestió prèvia i relligats encara a unes directives i pensaments no específicament nostres; no podem obrar amb amplitud i fermesa i és mala positura no trepitjar terra plana. Cal confiar que aviat les llibertats ens garantiran els nostres moviments.

Perquè si la revolució no fos més que el que hem vist fins ara, malgrat no ésser menyspreable, segurament que els vells homes de la Monarquia podrien governar, com anuncia Cambó, prèvia una declaració i promesa republicana. Però, és això el que ens proposàvem?; que els conservadors i monàrquics vernissats de nou amb altres documents podessin governar amb plena satisfacció?

Alguns esperits ingenus, o, millor seria dit, amb una mala intenció ingènua, volen fer-nos creure que no ha passat res. Actuen de manera semblant com actuaven abans de la proclamació de la República, veiem la mateixa manera de pensar i d'obrar anterior, passar i repassar els mateixos homes

i institucions amb la mateixa mentalitat i demandes que quan menaven la nostra ciutat els homes de la dictadura Anido-Arlegui, o de la dictadura Primo-Anido, o de la dictadura Berengué-Cambó. El més trist de tot, és que acabin per convèncer el poble.

Ens hi tenim d'oposar. Els homes de l'Esquerra Republicana de Catalunya tenim de fer-los avinent que tan fàcilment no ens deixarem prendre la revolució. La nostra labor perilla. I la nostra labor, la que no ens poden negar els homes de dreta i els vergonyants de la dreta, és que el catalanisme nostre ha convençut el poble obrer de Catalunya. Fracassà aquesta tasca en les seves mans perquè com ara, els interessos particulars eren més forts que l'esperit patriòtic, el sentiment conservador pesava molt més que el dolor de Catalunya vexada i perseguida. El poble desconfiava d'aquells homes que es presentaven com víctimes i alhora l'oprimien; que afirmaven sofrir tirania i tiranitzaven els obrers amb l'ajut dels propis perseguidors.

Els homes de l'Esquerra hem superat el sentit burgès, de classe, que donaven al catalanisme els directors predominants anteriors a la dictadura. Pel nostre ideari, per la nostra propaganda, Catalunya ha tingut per les multituds un sentit nou. Ha significat l'alliberació d'un poble, però també d'uns homes que sofrien injustícia. I aquest poble és l'element més sa que té la nostra terra; ell ha estat el que ha defensat i conservat la llengua, quan senyors i intellectuals l'abandonaven per mimetisme carrincló o per ambicions i vanitats; ell ha estat qui ha donat una tònica racial a les seves manifestacions i, malgrat ésser intervencionista i obert al món, ha sabut revestir el pensament internacional de substància catalana. La nostra tasca, la de l'Esquerra, com abans de l'Estat Català, ha consistit només en recollir i ordenar el que pensava el poble i dir-li que els seus neguits i el seu ideari també era Catalunya, que, àdhuc, portaven més esperit català que les doctrines i sobretot les pràctiques dels senyors i dels mitjos senyors, que s'enfrontaven

amb ell. I sobretot dir-li que en la Catalunya futura el seu pensament trobaria ample esplai i els seus dolors lleial solució i franca justícia.

I no abandonarem aquesta norma, no perquè sigui una tàctica catalanista, sinó perquè és llei de la nostra consciència política. Perquè creiem que l'argumentació de la llibertat no cal cercar-la en el passat que pot ésser ben mort sinó en el futur i en la justícia que pel futur dieti. Marxarem ben units amb el poble català i fem nostres totes les seves angoixes i esperances. Marxarem amb ell, perquè per aquest camí hem aconseguit que la bandera de les quatre barres, onegés damunt tots els estaments i no exellogués cap home nat o ben naturalitzat a Catalunya.

Estic segur que entre els que s'enfronten aquests dies amb l'Esquerra hi han alguns bons catalans i bons catalanistes. Mirin el que fan. El catalanisme anterior, per la seva condició, era menyspreat de l'obrer i era indiferent al pagès. Ho era perquè els capdavanters eren enemics del treballador quan el treballador exigia la seva dignitat humana i creien, i els fets els donaven la raó, que volien més facultats per a perseguir-lo amb més eficàcia.

Mirin també amb qui van. Repassin les cares dels homes que els voregen ara i les veuran retratades en els homenatges a Martínez Anido i Arlegui, i a Primo de Rivera. L'extremisme i convulsionisme de la F. A. I., és creació seva, és la manca de llibertat, és la invitació a la clandestinitat, avui renovada, que els aviva i dona força; són les velles mesures policiaques el seu millor argument, velles mesures que són una deserció de l'esperit i de les promeses de la República.

Se'ns retreu la coincidència amb aquests convulsius. No volen entendre que amb qui coincidim, és amb el pobre obrer i pagès, que ha sabut ésser lleial a la terra molt abans que els teoritzadors i literats. Per l'acció de l'Esquerra, avui els retorna Catalunya. Li hem donat un sentit d'humanitat i d'ideal justicier que el poble ja no se'l deixarà prendre, ni avergonyar per les dretes.

Exemptes les dretes de sentit d'equitat, volen tornar a dividir el que nosaltres havíem unit, la gran Catalunya, la de tots els catalans,

Coses previstes

Amb tot i que ha estat força comentada la partida que fa referència al sosteniment del clero, i d'una manera concreta, als dos sacerdots, els sous dels quals havien figurat fins avui en els pressupostos municipals, és de justícia reconèixer que aquest assumpte ha estat resolt d'una manera ben liberal.

La majoria actual, que ha tingut al seu càrrec la iniciativa de la formació dels pressupostos per l'any vinent, podia haver suprimit els sous dels dos sacerdots, sense deixar cap quantitat per a imprevistos, i no ho ha fet. Podia també suprimir els sous, però decretant una jubilació i tampoc ho ha fet. Podia deixar, com sempre, a 1.000 pessetes la quantitat per a despeses imprevistes en les partides corresponents a Casa de Caritat i Hospital civil, en lloc de les 5:500 pessetes que ara hi ha consignat, i no ho ha fet tampoc. I liberalment pensant, és natural que no ho hagi fet perquè aleshores l'Ajuntament no hauria estat lliure de poguer acordar, en qualsevol moment, el sosteniment d'aquells dos sacerdots, i això no hauria estat bé, ni ells, els de la majoria, han volgut privar d'aquell gust a l'Ajuntament. Voleu, doncs, criteri més liberal?

A nosaltres, en veritat, ens plau més aquesta de solució que la de consignar-los un sou de "sereno" per a cada u dels dos establiments benèfics. Ens plau més, és més franca i en realitat és de molt més fàcil realització, puix amb l'altra podria haver-se presentat el conflicte d'excés de sollicitants al càrrec.

I imagineu-vos, avui que veiem figurar sacerdots en les rengles dels partits revolucionaris, quin mareig si un nou aspirant es presentés a demanar la plaça.

que marxa a complir el seu destí amb pas ferm i segur.

No reeixiran. L'Esquerra és prou forta, viu tan prop del poble, que no permetrà aquesta traïció a Catalunya ni a la revolució. El senyor Cambó pot retornar a l'ostracisme perquè ni per a ell, ni per als seus, ni per als imitadors de la seva obra, els ha arribat el moment. Cal abans que acabem la nostra tasca. Que no és feina d'un mes ni d'un any, sinó de tota una època.

J. AIGUADER I MIRÓ